

Samarbetsministrarnas redogörelse om EU-samarbetet år 2020

1. Sammanfattning

Denna redogörelse beskriver sektorernas samarbete om EU-frågor under år 2020. Den innehåller även information om viktigare aktiviteter som ägt rum under 2019 liksom aktiviteter som planeras eller som redan ägt rum under år 2021.

De insatser för att stärka samarbetet om EU-frågor som samarbetsministrarna beslutade om år 2016 utgör nu en naturlig del av nordiska ministerrådets arbete. Ett aktivt nordiskt samarbete om EU-frågor är också en förutsättning för att genomföra centrala delar av Vår vision 2030. Gällande samarbetet i EU är det relevantt att vara uppmärksam på när det nordiska samarbetet kan ge mervärde, komplettera eller suppleta detta och när de nordiska länderna inom vissa områden kan gå före i en EU-kontext.

Inom miljö- och klimatområdet handlar samarbetet om EU-frågor i hög grad om att verka för att EU ska öka sina ambitioner, t.ex. när det gäller skyddet mot skadliga kemikalier och EU:s klimatmål. De nordiska länderna har gemensamt bidragit till ambitiösa klimatmål i EU för perioden 2021-2030. Energiområdet påverkas i stigande grad av EU-lagstiftning, och samarbetet under EU:s lagstiftningsprocess har blivit en naturlig del av energisektorns verksamhet.

Inom näringslivssektorn påverkas bl.a. samarbetet om byggnads- och bostadsfrågor av EU-lagstiftning. I september 2020 beslutade de ansvariga nordiska ministrarna om att verka för att kommande EU-regler om hållbarhet inom byggsektorn är i linje med det klimatarbete som redan bedrivs av nordiska företag.

Inom digitaliseringssektorn antog de ansvariga ministrarna i oktober 2020 ministerförklaringen Digital North 2.0 där det ingår ett mål om att främja nordiskt-baltiskt ledarskap inom EU/EES och globalt, genom digital omställning, bl.a. genom att stärka den nordisk-baltiska regionens röst i EU. Under år 2020 och 2021 har MR-DIGITAL träffat EU-kommissionären för digitala frågor för att diskutera EU:s program Digital Europe respektive digitala gröna investeringar.

Inom social- och hälsosektorn har EU-initiativet om bland annat en social pelare och en planen om en europeisk hälsounion gjort det nordiska samarbetet om EU-frågor än mera relevant. Under 2019 avhöll ämbetsmannakommittén ett möte i Bryssel för att diskutera initiativet om en social pelare och samtidigt ha möten med relevanta aktörer i EU-

frågor som berör sektorn. Då diskuterades bl.a. översynen av EU-direktivet om humanläkemedel med kommissionen, och senare samma år skickade de nordiska hälsoministrarna ett brev till EU:s hälsokommissionär för att verka för att det införs en möjlighet att använda elektroniska bipacksedlar för humanläkemedel inom EU.

Inom arbetslivssektorn är den nordiska arbetsmarknadsmodellen en viktig fråga i samarbetet om EU-frågor. År 2020 skrev de ansvariga ministrarna ett brev till den tillträdande EU-kommissionären för sysselsättningsfrågor bl.a. för att framhäva den nordiska arbetsmarknadsmodellen och i juni 2020 diskuterade ministrarna kommissionens förslag om tillräckliga minimilöner vid ett informellt ministerråd. I arbetslivssektorn diskuteras EU-frågor vid alla möten i ministerrådet, ämbetsmannakommittén och sektorns underutskott. Särskilt i arbetsrättsutskottet finns ett aktivt och löpande samarbete om EU:s arbetsrättsliga lagstiftning.

Inom justitiesektorn är frågan om människohandel ett återkommande tema. Vid MR-JUST i juni 2021 kommer de nordiska justitieministrarna att träffa EU-kommissionären för inrikesfrågor för att diskutera arbetet mot människohandel i Norden och EU.

På utbildningsområdet förbereds en ny Nordplus-period efter år 2022 och i detta arbete ingår att säkra att Nordplus tillsammans med EU:s utbildningsprogram Erasmus+ på bästa sätt bidrar till utbildningssamarbete mellan de nordiska och baltiska länderna och de självstyrande områdena i Norden. I övrigt är det arbete som bedrivs av de nordiska utbildningsministrarna för att utveckla framtidens kompetenser nära förknippat med bl.a. Europeiska kompetensagendan. EU är också en viktig part i flera av de forsknings- och samarbetsnätverk som bedrivs inom ramen för det nordiska samarbetet.

Inom integrationsområdet finns naturliga beröringspunkter med EU-samarbetet bl.a. genom de projekt som finansieras gemensamt av ministerrådet och EU.

Samarbetet inom regionalsektorn berör i stor utsträckning befintliga EU-instrument för regional utveckling som Europeiska regionala utvecklingsfonden (Interreg) och EU:s strukturfondsprogram. Ministerrådet engagerar sig i det regionala EU-arbete som berör områden i Norden. Ministerrådets sekretariat deltar i genomförandet av EU:s östersjöstrategi med ett särskilt ansvar för genomförandet av aktiviteter inom området bioekonomi. Inom samma strategi medverkar deltar ministerrådet även i styrningen av aktiviteterna i området kultur. Under år 2020 har ministerrådet också lämnat input till Europeiska kommissionens pågående arbete med att ta fram en ny strategi för Arktis.

Avslutningsvis bör nämnas att det i ministerrådets sektorer bedrivs en regelbunden dialog om EU-frågor i olika forum. Under denna dialog utbyter länderna information och synpunkter och kan välja att inleda ett närmare samarbete när det är relevant.

2. Inledning

Nordiska ministerrådets senaste EU-redogörelse till Nordiska rådet lämnades år 2017. Året innan hade samarbetsministrarna under Finlands ordförandeskap beslutat om ett antal insatser för att stärka det nordiska samarbetet om EU-frågor. Bland annat skulle ansatsen om ett stärkt EU-samarbete integreras i ministerrådsstrukturen genom sektorernas samarbetsprogram. Ett nordiskt samarbete om EU-lagstiftning skulle fokusera på den tidiga lagstiftningsfasen och implementeringsfasen. Det lades även vikt vid att involvera Europeiska kommissionen i ministerrådets utåtriktade aktiviteter och att informera kommissionen om relevanta nordiska initiativ.

När Nordiska ministerrådet lägger fram denna redogörelse är det åter Finlands ordförandeskap i Nordiska ministerrådet. En inventering av ministerrådets aktuella samarbete om EU-frågor visar att de insatser som samarbetsministrarna beslutade om år 2016 nu utgör en naturlig del av verksamheten. Ministerrådet och de nordiska länderna bedriver ett aktivt påverkansarbete i EU:s beslutsprocesser både på politisk nivå och på ämbetsmannanivå. I det löpande samarbetet i ministerrådets sektorer ingår ofta som en naturlig del att hantera gällande EU-lagstiftning både när det gäller implementering och vidare utveckling av reglerna. Graden av samarbete om EU-frågor i de olika sektorerna varierar av naturliga skäl bl.a. beroende på EU:s kompetens och EU:s aktiviteter inom sektorernas samarbetsområden. Nordiska ministerrådets institutioner är också viktiga aktörer i det löpande nordiska samarbetet om EU-frågor.

Sedan år 2019 är Nordiska ministerrådets arbete inriktat på att bidra till de nordiska statsministrarnas vision om att Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region år 2030. Genomförandet av centrala delar av visionen förutsätter ett nära samarbete i frågor där EU har inflytande både gällande förhållanden i Norden och globalt. Det gäller t.ex. frågor om klimat och miljö och om digitalisering. EU är också en betydelsefull aktör i arbetet för att uppfylla FN:s hållbarhetsmål, som har stor relevans för innehållet i visionen. Det nordiska samarbetet om EU-frågor är kort sagt ett viktigt instrument för att genomföra Nordiska ministerrådets Vision 2030.

Denna redogörelse beskriver sektorernas samarbete om EU-frågor under år 2020. Den innehåller även information om viktigare aktiviteter som ägt rum under 2019 liksom aktiviteter som planeras eller som redan ägt rum under år 2021.

Redogörelsen är strukturerad utifrån de tre strategiska prioriteringar som under perioden 2021-2024 styr arbetet mot Vision 2030 och därmed även allt Nordiska ministerrådets arbete. Det bör dock noteras att de aktiviteter som nämns samtidigt kan beröra flera strategiska prioriteringar och flera politikområden även om de endast anges under en rubrik.

3. Ett grönt Norden

Miljö- och klimatfrågor

Förutsättningarna för miljö- och klimatpolitiken i Norden bestäms i stor utsträckning inom ramen för EU-samarbetet. Det är en prioriterad fråga för Ministerrådet för miljö och klimat (M-MK) att samarbeta för att stärka det miljö- och klimatpolitiska regelverket i EU. Detta arbete berör en rad områden, som t.ex. att stärka EU:s processer för cirkulär ekonomi och biologisk mångfald. Detta arbete har påverkat EU:s miljölagstiftning i en mera ambitiös riktning, t.ex. när det gäller REACH-förordningen på kemikalieområdet. Det gäller särskilt förstärkandet av s.k. gruppansatser där påverkan bedöms utifrån den samlade effekten av ett eller flera ämnen. De nordiska länderna verkar även för att flera ämnen ska inkluderas i EU-lagstiftningen på kemikalieområdet. Samarbetet berör också tillämpningen av ett antal EU-rättsakter som havsmiljödirektivet, där de nordiska länderna arbetar aktivt för att minska miljöpåverkan av plast. Länderna samarbetar även för att genomföra EU:s direktiv för utsläpp av luftföroreningar och även för att öka ambitionen i EU på detta område.

De nordiska länderna verkar för en ambitiös implementering av EU:s gröna giv som presenterades i december 2019 med syftet att ställa om EU till en koldioxidneutral ekonomi. På klimatområdet samarbetar M-MK för att skärpa EU:s klimatmål, vilket fått resultat genom den skärpning av ländernas årliga tilldelningar av utsläppsreduktioner för perioden 2021-2030 som EU beslutade om i december 2020 (Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2020/2126). De nordiska länderna har också verkat för en ambitionsökning av det mål för utsläppsreduktionen om minst 55 % fram till 2030 som EU:s medlemsstater och Europaparlamentet kunde enas om i april 2021. De nordiska länderna verkade också för en ambitiös EU-strategi för biologisk mångfald för 2030 i ljuset av det globala ramverk för biodiversitet som förbereds på FN-nivå. Nordiska ministerrådet finansierar även rapporter om naturbaserade lösningar med rekommendationer som har bäring på EU-policy. I maj 2021 publicerades rapporten "Synergy in conservation of biodiversity and climate change mitigation" och en arbetsgrupp har tillsatts för att producera flera rapporter under 2021-2024. Inom ramen för handlingsplanen för Vår vision kommer miljö och klimatsektorn att lämna in spel till FN:s översyn av målen i Parisavtalet som avslutas år 2023 och som kommer att ligga till grund för den översyn inom EU som kan leda till ett klimatmål för 2040.

De biobaserade näringarna är centrala aktörer i arbetet för en hållbar utveckling både på ett globalt och regionalt plan. MR-FJLS har ett starkt engagemang i EU:s makroregionala östersjöstrategi där NMRS tillsammans med relevanta ministerier i Sverige, Finland och Litauen utgör Policy Area Coordinator inom området bioekonomi, ett av 13 prioriterade områden inom strategin. Som Policy Area Coordinator deltar NMRS i det löpande arbetet med strategin och genomförandet av de insatser som ska bidra till att förverkliga strategins målsättningar. En av de prioriterade insatserna under 2020 var utgivningen av publikationen "Ten Trends for the Sustainable Bioeconomy in the Nordic Arctic and Baltic Sea Region" som lanserades vid konferensen "Annual Forum for EUSBSR 2020" i Åbo, Finland i oktober 2020.

Energifrågor

De nordiska länderna påverkas i stigande grad av EU-processer och EU-initiativ inom energiområdet. Samarbetet om EU-frågor har därför blivit en naturlig del av det nordiska samarbetet på detta område. Därför är samarbetet om EU-frågor också prioriterat som ett självständigt område i energisektorns arbete för att genomföra den nya visionen.

På energiområdet tar de nordiska länderna fram gemensamma ståndpunkter i relevanta frågor och kommunicerar dem till relevanta aktörer i EU:s lagstiftningsprocess, t.ex. EU:s medlemsstater och Europeiska kommissionen. Det gäller till exempel rättsakter som ingick i paketet Clean Energy for all Europeans Package som antogs år 2019 och varav flera rättsakter ska revideras.

Inom det nordiska Elmarknadsforum ingår arbetet med EU-regleringen av kraftmarknaden som ett prioriterat område, och det arbetas för en nordisk röst i Europa som tar tillvara de nordiska intressena och den nordiska elmarknaden.

Under de senaste två åren har EU:s gröna giv varit en fast punkt på nordiska ministermöten om energipolitik. Den gröna giv innebär en ökad ambition på klimat- och energiområdet vilket kommer att kräva att EU-rättsakter revideras.

Näringslivsfrågor

Inom näringslivssektorn är byggnads- och bostadsfrågorna centrala frågor i ministerrådets samarbete om EU-frågor. På EU-nivå förs diskussioner om strategier för en hållbar byggnadsmiljö och diskussioner har även inletts om en ny EU-förordning gällande byggvaror.

Vid sitt möte den 10 oktober 2019 antog de nordiska byggnads- och bostadsministrarna en deklARATION om koldioxidsnålt byggande och cirkulära principer inom byggsektorn där det anförs att EU-lagstiftningen behöver utvecklas för att göra det enklare att återanvända byggmaterial. Vidare beslutade ministrarna vid sitt möte den 14 september 2020 att stärka sitt engagemang på EU-nivå och att verka för att de kommande EU-reglerna inom detta område är i linje med det klimatarbete som redan bedrivs av nordiska företag.

Inför en revision av EU-förordningen om byggprodukter har ministrarna inletts ett projekt för att koordinera inspel från nordiska byggnadsexperter och byggnadsmyndigheter och samverka i de kommande förhandlingarna. Detta projekt förväntas vara avslutat i slutet av år 2021.

Den 24 mars 2021 genomförde ministerrådet och det finska ordförandeskapet ett samnordiskt co-design event i samband med Europeiska kommissionens Bauhausinitiativ som ska koppla samman EU:s gröna giv med boendemiljön i EU.

Alla nordiska företagsregister och skattemyndigheter samarbetar i programmet Nordic Smart Government med finansiering från Nordiska ministerrådets institution Nordic Innovation. Programmet ska göra det enklare för verksamheter, serviceleverantörer och myndigheter att dela och använda företagsdata om små och medelstora företag. Styrgruppen för programmet har träffat EU-kommissionären för digitala frågor Margrethe Vestager för att diskutera programmets olika perspektiv, och det bedömdes att programmet är en föregångare som kan inspirera Europeiska kommissionen. Den 1 september godkände de nordiska näringsministrarna "Roadmap for realisation of the Nordic Smart Government ecosystem (2021-27)". En ny styrgrupp har etablerats med deltagande på generaldirektörsnivå från alla parter och implementeringsfasen har inletts.

Arktis

Det finns i nuläget ett stort intresse för Arktis-området på ett globalt plan och detta område är även viktigt för EU-samarbetet. Nordiska ministerrådet har lämnat input till Europeiska kommissionens pågående arbete med att ta fram en ny strategi för Arktis, både genom deltagande i ett EU Stakeholder Forum och genom ett skriftligt bidrag i november 2020 till kommissionens öppna konsultation om den nya strategin.

4. Ett konkurrenskraftigt Norden

Digitalisering

Den 8 oktober 2020 antog MR-DIGITAL förklaringen Digital North 2.0 som innehåller målsättningen att MR-DIGITAL ska främja nordiskt-baltiskt ledarskap inom EU/EES och globalt genom en hållbar och inkluderande digital omställning av våra samhällen och därmed även stärka den nordisk-baltiska regionens röst i EU.

I den färdplan som ska genomföra Digital North 2.0 ingår arbetet med Cross-Border Digital Services-programmet 2021-2024 som ska göra det lättare att studera, arbeta och göra affärer över gränserna i den nordisk-baltiska regionen. Som ett led i detta arbete har en arbetsgrupp under MR-DIGITAL sedan 2017 arbetat med att göra det möjligt att nordiska och baltiska länders e-ID kan användas i respektive länder inom ramen för EU:s förordning om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektronisk identifiering (eIDAS).

Under 2020 och 2021 har EU-kommissionären för digitala frågor Margrethe Vestager besökt ministerrådet för digitalisering (MR-DIGITAL) vid två tillfällen. Den 6 mars 2020 var syftet att diskutera EU:s program Digital Europe. Den 16 mars 2021 besökte Vestager MR-DIGITAL för att diskutera digitala gröna investeringar i förbindelse med EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RFF). Detta möte skedde med bakgrund av att MR-DIGITAL inlett arbetet med en rapport som ska underlätta de nordiska och baltiska ländernas arbete med digitala investeringar som kan underlätta den gröna omställningen.

Finans

Den ekonomiska återhämtningen och hur finanspolitiken inklusive EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RFF) kan bidra till omstart av de nordiska ländernas ekonomier och samtidigt bidra till en ambitiös klimatpolitik är en fråga som de nordiska finansministrarna diskuterade vid sitt möte den 29 oktober 2020. Vid mötet den 18 oktober 2019 diskuterade finansministrarna de aspekter av osäkerhet som vid tidpunkten rådde gällande relationerna mellan EU och Storbritannien post-Brexit.

Arbetet mot gränshinder

Gränshinderrådet har en särskild uppgift att motverka och avlägsna gränshinder mellan de nordiska länderna. Detta arbetssätt, som har visat sig vara framgångsrikt i Norden, utgör ett gott exempel som väcker intresse både hos Europeiska kommissionen och i EU:s gränsområden. I sitt meddelande "Att stärka tillväxt och sammanhållning i EU:s gränsområden (COM (2017) 534)" anges Nordiska ministerrådets arbete som en bra lösning för att hantera bilaterala gränshinder. Gränshinderrådet har även bistått regionala gränshindersamarbeten mellan EU-länder med information om det nordiska gränshinderrådet.

När sektorerna samarbetar gällande genomförandet av delar av EU-lagstiftningen kan detta också bidra till att undvika eller avlägsna gränshinder mellan de nordiska länderna.

5. Ett socialt hållbart Norden

Sociala- och hälsofrågor

Social- och hälsoområdet har på senare år fått en ökad betydelse i EU-samarbetet, bl.a. med bakgrund av aktuella initiativ som EU:s sociala pelare och planen om en europeisk hälsounion. Detta förhållande präglar också det nordiska samarbetet, där samarbetet om EU-frågor stärkts.

Vid ÄK-S möte i oktober 2019 diskuterades EU:s sociala pelare. Mötet genomfördes i Bryssel vilket erbjöd möjlighet för ÄK-S att ha möten med tjänstemän vid Europeiska kommissionen, nordiska nationella experter i institutionerna och medlemmarna i de nordiska ländernas EU-delegationer och representationer. Vid tillfället arrangerades dessutom ett möte med kommissionen angående översynen av EU-direktivet om humanläkemedel, som är en prioriterad fråga för ÄK-S. Med anledning av denna översyn skickade de nordiska hälsoministrarna år 2019 ett brev till EU:s hälsokommissionär Vytenis Andriukaitis för att verka för att det införs en möjlighet att använda elektroniska bipacksedlar för humanläkemedel inom EU. Initiativet om en nordisk hälsounion behandlades vid ÄK-S möte i februari 2021.

Inom social- och hälsoområdet finns nordiska avtal som berör områden med EU-kompetens och som därför måste vara i överensstämmelse med EU-rätten. Av denna

anledning pågår en revision av den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster. Med denna bakgrund reviderades också den nordiska överenskommelsen om en gemensam nordisk arbetsmarknad för viss hälso- och sjukvårdspersonal och veterinärer, det s.k. Arjeplogavtalet, år 2018. Det kan tilläggas att EK-S planerar en utredning om genomförandet av EU-direktivet om patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård i de nordiska länderna som ska se på hur det nordiska samarbetet inom detta område kunde utvecklas.

Under ÄK-S har det etablerats arbetsgrupper för att bedriva nordiskt samarbete gällande EU-direktiven om kvalitet och säkerhet vid hanteringen av blod, celler och vävnad. Samarbetet berör regelverken om tillsyn inom dessa områden men det diskuteras även ett mera strukturerat och formaliserat samarbete med anledning av den pågående revisionen av dessa direktiv.

ÄK-S har även faciliterat kontakter mellan länderna gällande genomförandet av EU:s tillgänglighetsdirektiv.

Den nordiska socialförsäkringsgruppen har också ett uppdrag om att följa utvecklingen inom socialförsäkringsområdet för att hindra att nya gränshinder uppkommer.

Arbetslivsfrågor

På arbetslivsområdet finns ett aktivt nordiskt samarbete om EU-frågor. Bland annat diskuteras EU-frågor vid alla möten i MR-A, EK-A och i alla sektorns underutskott (arbetsmarknadsutskottet, arbetsmiljöutskottet och arbetsrättsutskottet). Särskilt arbetsrättsutskottet koncentrerar sig på EU-frågor, gällande lagstiftning och avgöranden från EU-domstolen. Det finns också ett nordiskt-baltiskt-polskt samarbete på arbetslivsområdet i en särskild arbetsgrupp för informationsutbyte om EU-frågor som före pandemin höll möten i Bryssel.

År 2020 skrev MR-A ett gemensamt brev till Nicolas Schmit som fått ansvaret för sysselsättningsfrågor i von der Leyens tillträdande EU-kommission för att framhäva den nordiska arbetsmarknadsmodellen och vikten av att stärka hälsa och säkerhet på jobbet samt jämställdhet i arbetslivet etc.

Vid de nordiska arbetsmarknadsministrarnas informella möte i juni 2020 diskuteras kommissionens kommande direktivförslag om tillräckliga minimilöner med utgångspunkt i den nordiska arbetsmarknaden och lönebildningen i Norden.

Utbildnings- och forskningsfrågor

Utbildningspolitiken utgör nationell befogenhet i EU-samarbetet men är ändå ett område där EU-aktiviteter har relevans för det nordiska samarbetet. Den pågående utvärderingen av Nordplus-programmet som blir klar i augusti 2021 utgör ett viktigt underlag för planeringen av en ny Nordplus-period efter år 2022. Här är det viktigt att säkra att Nordplus tillsammans med EU:s utbildningsprogram Erasmus+ på bästa

sätt bidrar till utbildningssamarbete mellan de nordiska och baltiska länderna och de självstyrande områdena i Norden.

Det arbete de nordiska utbildningsministrarna bedriver för att utveckla framtidens kompetenser är nära förknippat med Europeiska kompetensagendan och rekommendationerna "Kompetenshöjning – nya möjligheter för vuxna" och "Nyckelkompetenser för livslångt lärande" som beslutats av EU:s medlemsstater.

Inom högkvalitativ internationell forskning är internationella nätverk av yttersta vikt. EU är en viktig part i många av de forskning- och samarbetsnätverk som bedrivs inom ramen för det nordiska samarbetet. MR-Us ambition är att styrka de nordiska forskningsaktörernas möjligheter att erhålla medel från EUs forskningsprogram och -initiativ samt främja samarbete angående och gemensam användning av forskningsinfrastruktur i Norden. Ett exempel på denna typ av nordiska nätverk med en stark koppling till EU är Nordic e-Infrastructure Collaboration (NeIC). Under 2019-2022 har en del av aktiviteterna inom NeIC stärkts med en treårig projektfinansiering på 6 miljoner euro för EOSC-Nordic-projektet. Målet för EOSC-Nordic är att underlätta samordningen av European Open Science Cloud (EOSC) relevanta initiativ inom de nordiska och baltiska länderna. Syftet är att uppnå större harmonisering av policyer och tjänster i dessa länder genom synergier. Denna aktivitet koordineras av NordForsk. NordForsk stöder också ett antal nordiska forskningsprogram och projekt med partners från icke-nordiska länder. De medel som går till icke-nordiska partners kommer från andra källor än Nordiska ministerrådets medel för forskningssamarbete.

Integrationsfrågor

Det nordiska samarbetet inom integrationsområdet stödjer utbytet av kunskap och erfarenheter mellan de nordiska länderna. Vid vissa av dessa aktiviteter deltar även EU-tjänstemän, t.ex. vid webinarier och konferenser. Representanter från EU tar även del av nordiska rapporter inom integrationsområdet där det finns gemensamma intressen, såsom t.ex. inom arbetsliv, utbildning och hälsa. Vidare är Nordiska ministerrådet representerat i styrgruppen till ett EU-finansierat finskt projekt ("Stig in") där man bidrar till dess genomförande genom kunskap från olika nordiska projekt.

Regionala frågor

Genom regionalsektorns samarbetsprogram för regional utveckling och planering 2021-2024 vidareförs det nordiska EU-nätverket för regional utveckling och planering. Syftet med nätverket är kunskapsuppbyggnad och uppföljning av viktiga gemensamma nordiska intressen som anknyter till EU:s utveckling av regional- och stadspolitiken med särskilt fokus på Europeiska regionala utvecklingsfonden (Interreg) och offentligt stöd.

EU-nätverket bygger vidare på sektorns tidigare samarbete om EU-frågor i en nordisk arbetsgrupp för EU-samordning och ett nordiskt EU-nätverk som etablerades

under regionalsektorns tidigare samarbetsprogram. I EU-nätverket har länderna möjlighet att diskutera aktuella EU-frågor av gemensamt intresse och att samordna sina synpunkter i EU-frågor där de har gemensamma intressen.

Inom ramen för regionalsektorns EU-samarbete har länderna tidigare diskuterat bl.a. EU:s strukturfondsprogram 2021-2027 och samordnat sina synpunkter på t.ex. EU:s strategier för Östersjöområdet respektive Arktis.

EU-nätverket har ännu inte aktiverats under den nuvarande samarbetsprogramperioden.

I regionalsektorns regi pågår dessutom ett löpande forsknings- och utvecklingsarbete om EU-frågor som är relevanta för regional utveckling och fysisk planering då Nordiska ministerrådets institution Nordregio deltar som parter i en rad projekt som finansieras med EU-medel t.ex. genom EU-programmen Horizon och Interreg och ESPON-programmet för europeiskt territoriellt samarbete. Dessutom utarbetar Nordregio analyser, som även berör EU-frågor, och deltar i EU-seminarier och konferenser med mera.

Justitiefrågor

Inom ramen för samarbetet i justitiesektorn bedrivs ett löpande utbyte av information om aktuella frågor och initiativ med anknytning till EU-samarbetet. Sådana frågor kan även behandlas av expertgrupper på straffrättens och familjerättens område.

Vid de nordiska justitieministrarnas möte den 15 juni 2021 kommer EU-kommissionären för inrikes frågor Ylva Johansson delta för att diskutera arbetet mot människohandel i Norden och EU.

Kulturella frågor

Inom kulturområdet deltar Nordiska ministerrådet i EU:s östersjösamarbete och styrgruppen för "Policy Area Culture", som är ett av 13 prioriterade områden inom strategin.

Inom ramen för det finska ordförandeskapsprojektet "Audiovisual Collaboration", som sätter fokus på den audiovisuella branschen i Norden, arrangerades evenemanget "Audiovisual Collaboration 2021 turns to EU agenda". Vid evenemanget träffade representanter för EU:s Media Programme deltagare från den audiovisuella branschen i Norden för att diskutera ett antal relevanta och aktuella frågor gällande EU:s arbete på området, bl.a. gällande EU:s stödordningar till branschen.